

[Udenrigsministeren.]

kriser i flere medlemslande, at 1974 indtil nu ikke har vist nogen større fremskridt.

Det kan man beklage. På den anden side må det som hidtil være i dansk interesse, at det politiske samarbejde i EF udvikler sig pragmatisk uden alt for højtflyvende mål og i et naturligt forløb i takt med den forståelse, der kan vindes i befolkningerne. Det er på dette grundlag, at regeringen vil deltage i arbejdet med udformningen af den europæiske union. Den 5. februar 1974 vedtog EF-Ministerrådet, at de faste repræsentanter i Bruxelles skulle udarbejde en rapport om selve EF-samarbejdets plads i en europæisk union, og den 4. marts besluttede de ni landes udenrigsministre, at den politiske komité skulle gå i gang med en overvejelse af det politiske samarbejdes forhold til unionen. Der var ved denne lejlighed enighed om ikke at forcere dette arbejde.

Den parallelle procedure, som her er valgt, understreger det forskellige beslutningsgrundlag for de to samarbejdsområder og betyder, som jeg også gav udtryk for på udenrigsministermødet den 4. marts, at man derved undgår at foregribe såvel den form som det indhold, den europæiske union til sin tid vil kunne få.

Om EF-forholdene i øvrigt skal jeg under henvisning til den tidligere debat blot komme med nogle enkelte bemærkninger om følgerne af det engelske valg.

Premierminister Wilsons regeringserklæring var holdt i generelle vendinger og omfattede kun nogle få sætninger, som refererede sig til Labours programmerklæringer under valgkampen, men som ikke gav nogen nærmere vejledning om, hvilke konkrete synspunkter den engelske regering vil fremføre, eller på hvilken måde dette vil ske.

Vi må derfor vente med at vurdere situationen, til der foreligger et konkret udspil fra den britiske regering.

Det må være den danske regerings opgave at fastholde danske interesser under de kommende forhandlinger, men også at være forstående over for betydningen af, at der findes tilfredsstillende løsninger på Storbritanniens problemer, så også dette land, som vi føler os så nært forbundet med, kan deltage i et fortsat konstruktivt samarbejde inden for EF.

Europa er andet og mere end EF.

For Danmark er det i ikke mindre grad et traditionsrigt nordisk samarbejde, som har dybe rødder i alle samfundslivets områder.

Det er nok karakteristisk for det nordiske samarbejde, at i det omfang, man har forsøgt at formalisere det, har man måttet konstatere de vanskeligheder, der er typiske for samarbejde mellem suveræne lande.

Det væsentlige er, at sådanne fejlslagne forsøg aldrig for alvor har truet den nordiske fællesfølelse og det intime praktiske samarbejde mellem de nordiske lande.

Det blev sagt klart af statsminister Bratteli for nylig i Stockholm, at samarbejde i Norden og i Europa ikke er alternativer. De supplerer hinanden og giver gensidige impulser. Om Danmarks rolle sagde statsminister Bratteli: „Danmark vil kunne optræde med vægt både i det nordiske samarbejde som talsmand for Europa og europæisk politik og inden for EF som talsmand for nordiske synspunkter på Europapolitikken.“

Dette er en formulering, som regeringen vil gøre sit bedste for at leve op til.

Samarbejdet i EF må heller ikke føre til en undervurdering af opgaven med at bygge bro mellem alle Europarådets medlemslande. Det er i erkendelse heraf, at regeringen er gået aktivt ind i arbejdet med at definere Europarådets fremtidige rolle og har opfordret til en effektivisering af rådets arbejde.

Det er heller ikke kun Danmark, som tillægger forholdet til de øvrige vesteuropæiske lande den største betydning. Det fremgår også klart af det papir om den europæiske identitet, hvori de ni lande har erklæret sig åbne over for samarbejdet i Europarådet med de europæiske lande, som hylder de samme idealer og målsætninger.

Forløbet af energikonferencen i Washington og forrige uges brevveksling mellem præsident Nixon og forbundskansler Brandt har givet anledning til spekulationer om forholdet mellem Europa og USA. Diskussionen har i særlig grad drejet sig om det fremtidige samarbejde.

Det er regeringens faste overbevisning, at et godt forhold mellem USA og Europa er fundamentalt nødvendigt for begge parter. Dette må i fuldt mål erkendes på begge sider af Atlanterhavet og indebærer en gensidig forståelse for den anden parts proble-